

Ceza evleri inşası için istikraz akdine ve sarî taahhüdât icrasına dair kanun lâiyhası ve Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/398)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı : 6/2023

8 - V - 1940

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Ceza evleri inşası için istikraz akdine ve sari teahhüd icrasına dair Adliye vekilliğince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 30 - IV - 1940 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Esbabı mucibe

Cezanın en ileride gelen maksad ve gayelerinden biri de suçlunun ıslahını, onu cemiyete nafi bir unsur olarak iadeyi teğmin etmek olmasına göre ceza infaz müesseselerinin bu gayeye vâsil olunabilecek surette tesis ve inşası, üstünde durulacak en mühim meselelerden birini teşkil eder.

Ceza kanunlarının istihdaf ettiği gaye lâvikile teğmin edilmedikçe, bu kanunların dayandığı hükümlerin cemiyeti müstefid eden esasat olmaktan çıkacağı, hatta zararlı ve sakat neticeler tevlihd edebileceği cihetle müterakki ceza kanunlarına malik bulunan bir memlekette ceza infaz müesseselerinin o nisbette ileri ve infaz sistemini tatbika elverişli surette tesis edilmiş olmaları lâzımdır.

Hal böyle iken memleketimizin hemen her tarafındaki ceza ve tevkif evleri havasız, güneşsiz, harab binalardan, çürük ve eski evlerden, medreselerden ibaret olub bu mahallerde, mahkûmiyetin infaz şekline müteallik kanun ahkâmından sarfı nazar, mevkuuf ve mahkûmların barındırılması, intizam ve inzibatın teğmini imkânları dahi münselîb bulunmaktadır. Otuz bin vatandaş bu gayri kabili iskân yerlerde elîm bir vaziyette ve iğtinabı kabil olmayan hayati bir tehlike altında bulunmaktadır.

Tahsisatın müsaadesi nisbetinde en âcil tedbirlere baş vurulmuş ve bazı yerlerde ceza evleri inşa ettirilmiş ise de bunlar bir kaç vilâyet veya kaza merkezine inhisar eden mahallî tedabir mahiyetinde kalmış, bütçe ile alınan ve alelâde tamirâtı karşılayabilen cüzî inşaat, tamirat tahsisatı ile adedi yüzleri tutan ceza evi ihtiyacının karşılanmasına bittabi imkân görülemediğinden umumî vaziyet tebeddül etmemiş ve ceza infaz müesseselerinin bu elîm ve teessüre şayan hali temadi ve tezayüd etmekte bulunmuştur. Ancak, bu gün ahlâk ve sıhhat üzerinde çok muzir neticeler tevlihd eden bu ibtidai ve kanunsuz infaz şeklinin ıslahı, ceza infazı sahasında şamil ve müessir bir inkilâb yapılması zamanı gelmiştir.

Bu mühim işin başarılması toplu ve kâfi bir paraya mütevakkıf bulunub bütçeye mevzu tahsisat bu gibi geniş mikyastaki inşaatla hiç bir suretle kifayet edemeyeceği cihetle, teşebbüsümüzün evvelece zaman zaman icrasına başlanıp parasızlık yüzünden neticelendirilemeyen ıslah hareketlerinin tekerrüründen ibaret kalmamasını teğminen, Maliye vekâleti ile temas edilerek 2548 ve 3757 numaralı kanunlarla Adliye vekâletince elde edilmekte olan para karşılık gösterilmek ve faizi umumî bütçeye konmak üzere milli bankalardan istikraz akdi hususunda mutabık kalmış ve bu suretle evvel emirde rauktazi paranın teğmini imkânları hazırlanmıştır.

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye encümeni

Esas No. 1/398

Karar No. 52

6 - VI - 1940

Yüksek Reisliğe

Ceza evleri inşası için istikraz akdine dair Adliye vekâleti tarafından hazırlanarak İcra Vekilleri Heyetinin 30 - IV - 1940 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası Encümenimize de havale ve tevdi buyurulması üzerine ihtiva eylemekte olduğu hükümler Adliye vekili Fethi Okyarın huzurile tedkik ve müzakere olundu.

Ceza evleri inşaatının daha geniş bir mikyasta yapılabilmesi maksadile senelik tediye mikdarı beş yüz bin lirayı geçmemek üzere bir buçuk milyon liraya kadar gelecek senelere geçici taahhüde girişmeğe ve bu taahhüdü karşılamak üzere millî bankalardan istikraz akdine salâhiyet veren kanun lâyihası ceza evlerinin ıslahı gibi bir gaye takib etmekte olduğundan

Encümenimizce de tamamile tasvib ve birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü maddelerin aynen kabulüne ittifakla karar verilmiştir.

Havalesi veçhile Bütçe encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye E. Reisi N.	M. M.	Kâtib
Çorum	Zonguldak	Konya
Ş. Devrin	Ş. Devrin	G. Gültekin
Balıkesir	Bingöl	Bursa
O. N. Burcu	F. Fikri	A. Akgüç
Erzincan	Hatay	Kastamonu
A. Fırat	H. Selçuk	A. Binkaya
Manisa	Mardin	Sinob
R. İnce	H. Menemencioğlu	C. Atay
Tokad	Trabzon	
S. Atanç	F. A. Barutçu	

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 102

Esas No. 1/398

17 - VI - 1940

Yüksek Reisliğe

Ceza evleri inşası için istikraz akdine ve gelecek yıllara geçici taahhüd icrasına dair Adliye vekilligince hazırlanan ve Başvekâletin 8-V-1940 tarih ve 6/2023 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Adliye encümeni mazbatasile birlikte encümenimize tevdi buyurulmakla Adliye vekili Fethi Okyar ve Maliye vekâleti namına Bütçe ve malî kontrol umum müdürü hazır buldukları halde okundu ve konuşuldu.

Ceza ve tevkif müesseselerinin bir çokları harap veya gayrisihhî bir vaziyette ve bu işe elverişli olmayan binalarda bulunmakta olduğundan mevcudlardan mümkün olanların ıslah ve tamiri ve lüzum görülecek mahallerde yenilerinin inşasını teğmin etmek üzere evvelce bir karşılık bulunması düşünülmüş ve icra dairesince mikdar ve kıymeti muayyen olan ilâmlı ve ilâmsız ala-

caklardan tahsil olunan paranın yüzde ikisi ve kıymeti muayyen olmayan ilâmların icrasından tahsil haremın yarısı nisbetinde bir harç alınması ve keza mahkûmların iktidarı olanlardan yiyecek bedellerinin tahsili suretile elde edilecek paraların bu işe tahsisi 2548 ve 3757 sayılı kanunlarla kabul edilmiş ve 1934 den beri her yıl bu memba-lardan hâsıl olan paralarla muhtelif ceza evlerinin tamir ve ıslahı ve bazı mahallerde yenilerinin yapılması teğmin edilmiş ise de bu yoldan elde edilen paranın senevî 120 - 140 bin lira arasında bulunduğu cihetle bütün ceza evlerinin ıslahı ve yenilerinin yapılması uzun yıllara mütevakkıf olduğu görülmüştür.

Cezaların kanunun emir ve tarifi dairesinde infazı ve müessir ve faideli netice istihsali için ceza ve tevkif evlerinin bir an evvel ıslahları ve bil-

hasa sıhhi durumlarının düzeltilmesi zarurî görüldüğünden yukarıda adı geçen membalardan hâsıl olacak paralar karşılık gösterilmek suretile 1,5 milyon liralık bir istikraz akdi ve istikraz hâsılının bu işe tahsisi ve bu yolda gelecek yıllara geçi taahhüdlere girişilmesi salâhiyetlerini teğmin maksadile bu lâyiha'nın tanzim edildiği ve alınan izahata göre elde edilecek 1,5 milyon liranın senede beşer yüz bin lira olarak üç senede sarfedileceği ve resülmalinin adı geçen membalardan hâsıl olacak paralarla ve faizinin de Maliyeye itfa ve ifasının teğmin edileceği anlaşıldığından lâyiha encümenimizce de aynen kabul edilmiştir.

Encümenimiz, bu lâyiha vesilesile yapılacak yeni ceza evlerinin maksada ve ihtiyaca uygun bir surette ve ucuza mal edilmesinin göz önünde bulundurulması temennisinde bulunmuş ve ve-

kâletçe de bu hususun her vakit derpiş edildiği gibi inşa ve tamir işlerinde de lâzımgelen itinada bulunulacağı izah ve teğmin olunmuştur.

Lâyiha Umumî Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reislîğe sunulmuştur.

Reis	R. V.	M. M.
Kırklareli	Kastamonu	Kocaeli
<i>B. Denker</i>	<i>Tahsin Çoşkan</i>	<i>Salâh Yargı</i>
Kâtib		
İstanbul	Bolu	Elâziğ
<i>F. Öymen</i>	<i>Dr. Zihni Ülgen</i>	<i>M. F. Altay</i>
Giresun	Gümüşane	İsparta
<i>M. Akkaya</i>	İmzada bulunmamıştır	<i>R. Ünlü</i>
Kayseri	Kayseri	Kütahya
<i>S. Serim</i>	<i>Suad H. Ürgüplü</i>	<i>A. Tiridoğlu</i>
Malatya	Muğla Trabzon	Yozgad
<i>M. Öker</i>	<i>H. Kitabcı Sırrı Day</i>	<i>A. Sungur</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Ceza evleri inşası için istikraz akdine ve sari taahhüdât icrasına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Ceza evleri inşası için senelik tediye mikdarı 500 000 lirayı geçmemek üzere 1 500 000 liraya kadar gelecek senelere geçici taahhüde girişmeğe Adliye vekili ve bu tediya karşılama üzere millî bankalardan istikraz akdine Maliye vekili mezundurlar.

MADDE 2 — Birinci madde mucibince yapılacak istikrazın itfa taksitleri 2548, 3757 numaralı kanunlarla teğmin edilen menabiden ve faizleri umumî bütçeye konacak tahsisattan ödenir.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 4 — Bu kanun hükümlerini yürütmeğe Maliye ve Adliye vekilleri memurdur.

30 - IV - 1940

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Fethi Okyar</i>	<i>S. Arıkan</i>
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
<i>Fayık Öztürk</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Yücel</i>	<i>A. F. Cebesoy</i>	<i>H. Çakar</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. H. Alataş</i>	<i>R. Karadeniz</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>
Mü. V.	Ti. V.	
<i>A. Çetinkaya</i>	<i>N. Topcoğlu</i>	